

Spis treści

Wstęp	6
USTRÓJ POLITYCZNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	7
1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	7
1.1. Konstytucja jako nadrzędny akt normatywny państwa	7
1.2. Tradycje polskiego konstytucjonalizmu	10
1.3. Transformacja ustrojowa po 1989 roku	13
1.4. Konstytucyjne zasady ustroju państwa w Konstytucji z 1997 r.	17
2. Władza ustawodawcza w Polsce	21
2.1. Wybór i organizacja Sejmu i Senatu RP	21
2.2. Funkcje parlamentu	27
3. Władza wykonawcza w Polsce	32
3.1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	32
3.2. Rada Ministrów	37
3.3. Organy odpowiedzialne za porządek oraz bezpieczeństwo państwa i obywateli. Stany nadzwyczajne	40
3.4. Administracja rządowa	44
4. Organy kontroli państwowej, ochrony prawa i zaufania publicznego	48
5. Samorząd terytorialny w Polsce	52
Sprawdź się!	57
PRAWO	60
1. Propedeutyka wiedzy o prawie	62
1.1. Pojęcie i funkcje prawa	62
1.2. System prawny	66
2. System prawny Rzeczypospolitej Polskiej	72
2.1. Źródła prawa w Polsce	72
2.2. Praworządność	79

3. Władza sądownicza Rzeczypospolitej Polskiej	81
3.1. Wymiar sprawiedliwości	81
3.2. Trybunały	84
4. Prawo cywilne	88
5. Prawo rodzinne	97
6. Prawo karne i prawo wykroczeń	106
6.1. Wybrane zagadnienia prawa karnego i prawa wykroczeń w Polsce	106
6.2. Postępowanie karne	115
7. Prawo administracyjne	123
8. Obywatel wobec prawa	129
9. Prawa człowieka	133
9.1. Pojęcie i geneza praw człowieka	133
9.2. Katalog najważniejszych praw człowieka	139
9.3. Systemy ochrony praw człowieka	145
9.4. Ochrona praw człowieka w Polsce	154
9.5. Organizacje pozarządowe ochrony praw człowieka	161
Sprawdź się!	168
STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE	170
1. Pojęcie i zakres stosunków międzynarodowych	170
2. Polityka zagraniczna Polski	175
2.1. Racja stanu Polski	175
2.2. Stosunki Polski z sąsiadami	178
3. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym	184
3.1. Zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego	184
3.2. Problemy współczesnego świata	193
3.3. Inicjatywy na rzecz pokoju światowego, demokracji i praw człowieka	203
4. Globalizacja współczesnego świata	208
5. System bezpieczeństwa i współpracy	215
5.1. Organizacja Narodów Zjednoczonych	217
5.2. Organizacje międzynarodowe związane z ONZ	221
5.3. Działalność ONZ	226

5.4. Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego	229
5.5. Regionalne systemy bezpieczeństwa i współpracy	235
6. Integracja europejska	239
6.1. Geneza i przebieg integracji europejskiej	239
6.2. Filary kultury europejskiej	243
6.3. Instytucje i organy Unii Europejskiej	247
6.4. Prawo Unii Europejskiej	255
6.5. Gospodarka i finanse Unii Europejskiej	258
6.6. Ochrona środowiska w Unii Europejskiej	262
6.7. Przyszłość Unii Europejskiej	264
6.8. Organizacje współpracy europejskiej	267
6.9. Europa wśród światowych mocarstw	275
7. Polska w Unii Europejskiej	281
7.1. Integracja Polski z Unią Europejską	281
7.2. Polska we wspólnym rynku i w strefie Schengen	284
7.3. Obywatelstwo Unii Europejskiej	286
7.4. Pozyskiwanie funduszy unijnych	289
7.5. Podejmowanie nauki i pracy w Unii Europejskiej	293
7.6. Skutki przystąpienia Polski do Unii Europejskiej	296
Sprawdź się!	302
Załącznik 1. Schemat procesu legislacyjnego Rzeczypospolitej Polskiej	305
Załącznik 2. Wzór wypełnionego wniosku o stwierdzenie nabycia spadku	306
Załącznik 3. Wzór skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	307
Załącznik 4. Wzór wypełnionego Europass – CV	311
Kalendarium najważniejszych wydarzeń końca XX i początku XXI wieku	314
Indeks rzeczowy	319
Indeks osobowy	325